



ONZE NIET ZO LIEVE HEER

EEN ONTMOETING MET
DE SPEELSE, TEGENDRAADSE,
PRACHTIGE PERSOON
JEZUS CHRISTUS

JOHN ELDREDGE





JEZUS ONZE NIET ZO LIEVE HEER

Copyright © 2011 by John Eldredge

The author is represented by Yates & Yates, www.yates2.com.

Published in association with Yates & Yates, LLP, www.yates2.com.

This edition published by arrangement with FaithWords, New York, New York, USA.

All rights reserved.

FaithWords

Hachette Book Group

1290 Avenue of the America

New York, NY 10104

www.faithwords.com

Copyright © 2017 Nederlandse uitgave: Uitgeverij Gideon

Auteur: John Eldredge

Vertaling: Ralph van der Aa

Redactie: Monica van Bezooijen, Zoveel Zinnen

Omslagontwerp: Studio Vrolijk

Typografie: Arjen Niezen

Jaar van uitgave: oktober 2017

Net als in de grondtekst van de Bijbel het geval is, hebben we er in afwijking van onze regels voor gekozen geen hoofdletters te gebruiken voor voornaamwoorden die op Jezus betrekking hebben. We vonden die keuze passen bij het karakter van het boek en de lezersdoelgroep.

Uitgave: Uitgeverij Gideon, Hoornaar, Nederland

ISBN: 978-90-5999-085-2

NUR: 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een databank, of doorgegeven in welke vorm of op welke wijze dan ook – elektronisch, mechanisch, gekopieerd, gescand of op enige andere wijze – behalve voor korte citaten in recensies of artikelen, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means – electronic, mechanical, photocopy, recording, scanning, or other – except for brief quotations in critical reviews or articles, without the prior written permission of the publisher.





INHOUD

Inleiding: Het begin van de aardverschuiving	7
1. De speelsheid van God en het gif dat religie heet	9
2. Het ontbrekende cruciale aspect – zijn <i>persoonlijkheid</i>	24
3. Is Jezus echt speels?	30
4. Vurige doelgerichtheid	44
5. Het menselijkst van allemaal	60
6. Buitensporige vrijgevigheid	75
7. Ontwrichtende eerlijkheid	87
8. Een aanstootgevende vrijheid	105
9. Geraffineerd	120
10. Nederigheid	137
11. Waarachtigheid	153
12. Prachtig	170
13. Van Jezus houden	175
14. Jezus zichzelf laten zijn bij ons	190
15. De religieuze mist laten optrekken	207
16. Jezus zichzelf laten zijn – ontmoetingen	225
17. Ons leven laten vullen door het zijne	244
Epiloog	261
Dankwoord	271
Noten	272





INLEIDING

Het begin van de aardverschuiving

Zonlicht op water.
Vogels die zingen in een bos.
Woestijnzand in het maanlicht.
Wijngaarden vlak voor de oogst.

Al deze dingen hebben iets met elkaar gemeen: ze laten iets zien van het hart van een uitzonderlijk kunstenaar. Het zijn zijn meesterwerken, hij schenkt ze aan ons en heeft er iets mee willen uitdrukken. De naam van die kunstenaar is Jezus. Deze prachtige dingen hebben nog iets anders met Jezus gemeen: woorden op papier vallen in het niet bij persoonlijke ervaringen. Varen op zee op een zonovergoten ochtend met de wind in je gezicht, door een bos slenteren terwijl het zonlicht door het bladerdak schijnt, in het licht van de volle maan op een duintop liggen en naar vallende sterren kijken, de overrompelende schoonheid van wijngaarden op een heuvelrug aan het begin van de herfst in je opnemen – door dergelijke ervaringen begrijpen we veel beter wat het betekent om Jezus te ervaren dan we ooit zouden kunnen door alleen maar over hem te praten.

Meer woorden over Jezus zijn alléén nuttig als ze ertoe leiden dat we hem ervaren.





Meer speculatie of meer discussie hebben we niet nodig. We hebben Jezus zélf nodig. En we kunnen hem krijgen. Echt. We kunnen Jezus heel dichtbij, heel persoonlijk ervaren. Daarvoor zijn we gemaakt. Voor bedoeld. Want het beeld dat wij van Jezus Christus hebben mag dan beschadigd zijn door religie en door de wereld, Jezus leeft nog steeds en is nog altijd volledig zichzelf. Alleen moet er vandaag de dag één en ander ontsluit worden om hem te kunnen kennen zoals hij is. Om onze ontmoeting met hem soepeler en ontspannender te maken, beginnen we met een eenvoudig gebed:

Jezus, ik vraag om u. Om de echte u.

Want als we Jezus kennen, de echte Jezus kennen, dan bezitten we de allergrootste schat ter wereld.

En als we van Jezus houden, dan weten we waarom we bestaan. Al het andere vloeit daaruit voort.

Het zal niet moeilijk zijn om van Jezus te houden als we hem kennen zoals hij werkelijk is. Dus moeten we daar beginnen. Of, zoals voor sommigen het geval zal zijn, na lange omzwervingen naar hem terugkeren. We hebben een geweldig avontuur voor de boeg, en we mogen de grootste schat ter wereld opnieuw ontdekken. Het helpt als we dicht bij dit eenvoudige gebed blijven:

Jezus, ik vraag om u. Om wie u echt bent.

Laten we beginnen met een verhaal.





I.

DE SPEELSHEID VAN GOD EN HET GIF DAT RELIGIE HEET

De speelsheid van God

Dit verhaal speelt zich af ongeveer een week nadat Jezus het geleende graf uit is gewandeld. Het wordt verteld door de apostel Johannes, één van Jezus' beste vrienden:

Later hebben de leerlingen Jezus nog een keer gezien, bij het Meer van Tiberias. Dat ging zo. Er waren zeven leerlingen bij elkaar. Het waren Simon Petrus en Tomas, die ook Didymus genoemd werd. Verder Natanaël, die uit Kana in Galilea kwam, en de twee zonen van Zebedeüs. En nog twee andere leerlingen. Petrus zei: 'Ik ga vissen.' De anderen zeiden: 'Wij gaan met je mee.' Ze vertrokken en gingen de boot in om te gaan vissen. Maar die hele nacht vingen ze niets. Toen het al ochtend werd, stond Jezus bij het meer. De leerlingen wisten niet dat hij het was. Jezus riep tegen hen: 'Jongens, hebben jullie misschien wat vis voor me?' Ze antwoordden: 'Nee!' Toen zei Jezus: 'Gooi het net dan uit aan de rechterkant





van de boot, dan zullen jullie wel wat vangen!’ Dat deden ze. Toen zat het net zo vol met vissen, dat ze het niet meer aan boord konden trekken. De leerling van wie Jezus veel hield, zei tegen Petrus: ‘Het is de Heer!’ Toen Petrus dat hoorde, deed hij zijn bovenkleden aan en sprong in het water. Hij had namelijk alleen een hemd aan. De andere leerlingen gingen met de boot naar het land. Ze waren er niet ver vandaan, ongeveer honderd meter. Ze sleepten het net met de vissen achter de boot aan. Toen de leerlingen aan land kwamen, zagen ze een vuurtje branden. Er lag een vis op het vuur, en er was ook brood. Jezus zei tegen hen: ‘Haal een paar vissen die jullie gevangen hebben.’ Petrus klom in de boot en trok het net op het land. Het net zat helemaal vol, met 153 grote vissen. En toch scheurde het niet. Toen zei Jezus tegen de leerlingen: ‘Kom wat eten!’ (Johannes 21:1-12, bgt)

Dit verhaal bevat zo veel verrukkelijke ingrediënten dat je bijna niet weet waar je moet beginnen.

Ten eerste zijn de jongens gaan vissen, en neem het ze het eens kwalijk. De gebeurtenissen van de afgelopen twee weken waren op zijn zachtst gezegd overweldigend. De euforie van de glorieuze intocht – het gezwaai met palmtakken, al die mensen die ‘Hosanna!’ riepen – is omgeslagen in een totale deceptie. Hun geliefde Jezus werd gemarteld, gedood en begraven. Maar toen – zo fantastisch dat het bijna niet voor te stellen was – verscheen hij weer in levenden lijve aan hen. Twee keer. Maar op dit moment hebben ze eigenlijk geen idee waar hij is. Omdat ze niet goed weten wat ze moeten doen en er gek van worden om thuis te wachten, doen ze wat elke





zichzelf respecterende visser doet die er even uit moet om zijn hoofd leeg te maken: ze gaan vissen. Kennelijk vissen ze in hun blootje of hebben ze weinig aan, want er staat dat Petrus zijn kleren weer aan moest doen.

Het is opvallend om te zien hoe terloops Jezus zijn opwachting maakt. Zijn beste vrienden hebben niet eens door dat hij het is. Vergeet niet dat dit de opgestane Jezus is. De Heerser over hemel en aarde. Denk aan de verheerlijking op de berg. Jezus had zijn aanwezigheid na de opstanding met stralende heerlijkheid op het strand kunnen aankondigen. Hij weet dat niets ter wereld zijn vrienden méér goed zal doen en méér zal helpen dan een weerzien met hem. Hij had ongetwijfeld op die indrukwekkende manier van hem kunnen roepen: 'Ik ben het, de Heer! Kom nu tot mij!' Maar dat doet hij niet. Hij doet precies het tegenovergestelde: hij 'verstopt' zich nog even om te zien hoe het zal lopen. Hij staat daar gewoon op het strand, met zijn handen in zijn zakken als een toerist, en stelt de vraag die nieuwsgierige voorbijgangers altijd aan vissers stellen: 'Al iets gevangen?'

Het is intrigerend om te zien hoe nonchalant de verrezen Christus hier is. Wat Jezus ook van plan is, hij gebruikt dit moment om naar zijn volgende stap toe te werken.

Voor we verder gaan zijn er nog twee dingen nodig om een goed beeld van de situatie te schetsen.

Ten eerste: hoe denk je dat Jezus' stemming is op deze specifieke ochtend? Hij is blij en gelukkig, dat kan niet anders. De man heeft de dood overwonnen, heeft de mensheid verlossing gebracht en heeft zijn relatie met de Vader, zijn vrienden en de wereld die hij heeft gemaakt, hersteld. Voor altijd. Hij geniet nog na van de grootste overwinning in de grootste oorlog





die ooit in het universum is gevoerd. Ik durf te zeggen dat hij een heel gelukkig mens is. Maar de jongens zijn dat bepaald niet. Zij zijn de hele nacht wakker gebleven zonder dat dat ook maar iets heeft opgeleverd, en ze zitten doodmoe aan de riemen terwijl de boot onafgebroken heen en weer schommelt. Ze kunnen wel een opkikker gebruiken.

Ten tweede: hoe verliep de eerste ontmoeting die deze mannen, zijn intiemste broeders, met Jezus hadden? Die ontmoeting vond hier plaats, aan de oevers van dit meer. Het zou best kunnen dat het op exact dezelfde plek was, als je bedenkt dat vissers geneigd zijn met hun boot in de buurt van hun favoriete stek te blijven. Voor die fascinerende eerste ontmoeting hadden de jongens óók een hele nacht niets gevangen. En ook die ontmoeting begon met een ogenschijnlijk lukrake aanwijzing:

[...] 'Vaar naar dieper water en gooi je netten uit. We gaan vissen.' [...] Deze keer vingen ze een heleboel vis. De netten zaten zo vol dat ze begonnen te scheuren. De mannen riepen hun vrienden in de andere boot om te komen helpen. Die kwamen, en samen vulden ze de twee boten met vis. Er was zo veel vis, dat de boten begonnen te zinken. [...] Toen trokken de vissers de boten aan land. Ze lieten alles achter en gingen met Jezus mee. (Lucas 5:4, 6-7, 11, bgt)

Dit is dus eerder gebeurd.

Die eerste wonderbaarlijke vangst – met netten die bijna scheurden en boten die bijna zonken – moet eeuwen geleden hebben geleken, na alles wat zich heeft ontplooid. Of ontra-





feld, afhankelijk van hoe je ernaar kijkt. Maar het was hún verhaal, de manier waarop zij bij deze hele revolutie betrokken waren geraakt. De meeste christenen kunnen je tot in detail vertellen hoe ze Jezus hebben leren kennen, vooral als het om een aangrijpende ontmoeting ging. Die supervangst was een verhaal waar Jezus' beste vrienden het ongetwijfeld nog vaak over hadden – zo gaat dat nu eenmaal bij mannen, en zéker bij vissers. Terwijl ze op een avond om hun vuur zitten, begint iemand er met een spottend lachje over: 'Petrus, die blik op je gezicht was echt onbetaalbaar,' en hij imiteert Petrus' reactie: "Heer, ga toch van me weg, want ik ben een slecht mens." Elke keer bulderen ze weer van het lachen. (Lucas 5:8, bgt)

Vroeger ging ik met mijn beste vrienden één keer per jaar vissen bij de Sierra Nevada. We vingden dan misschien geen wonderbaarlijke hoeveelheden, maar we haalden schandalig veel vis binnen, en we deden het op de klassieke mannenmanier: kampvuren, bonen in blik, geen douches. Maar één keer namen we Bill mee, die elke ochtend in het kamp een uur de tijd nam zich op te dirken en zelfs een lekker luchtje op te doen. Wij zaten dan in de auto naar hem te toeteren terwijl hij gel in zijn haar deed. We hebben hem er jaren mee geplaagd. Iemand hoefde het verhaal maar te beginnen met 'Weten jullie nog dat Bill...' en dan begon er iemand zo hard te lachen dat de koffie door zijn neusgaten spoot, en voor we het wisten hapte de hele groep weer naar adem.

Dus hier zijn de beroemde discipelen, drie jaar later. Ze hebben weer een nacht doorgehaald. Bij datzelfde strand. De jongens hebben weer niets gevangen. En Jezus doet het opnieuw. 'Probeer het eens aan de andere kant.' Opnieuw barsten de netten bijna. Zo laat hij ze weten dat hij het is. Dit heeft alle





kenmerken van een inside joke, die rijkdom die een hechte vriendschap biedt, het steeds terugkerende grapje tussen vrienden waarvan je op een gegeven moment alleen maar de eerste woorden hoeft uit te spreken om iedereen aan het lachen te krijgen. 'Probeer het eens aan de andere kant.' Wéér raak. Net als in de goede oude tijd. Er hoeft niets meer gezegd te worden – Petrus is al in het water gesprongen en crawlt naar de kust.

Zie je hoe spééls Jezus is?

Zijn timing, de spanning, zijn heerlijkheid, een vraag die een toerist had kunnen stellen, datzelfde duffe advies van iemand van wie ze denken dat hij niets van vissen af weet, en dan bam! – de vangst. Hij heeft ze weer gestrikt. Dit is een prachtig verhaal, dat juist door Jezus' speelsheid nóg mooier wordt.

En trouwens, dat kleine detail dat Johannes met ons deelt – dat ze exact 153 vissen vingen – is een prachtige toevoeging.

In het net zat geen 'scheepslading' vis, en ook niet 'ongeveer honderdvijftig vissen' of 'meer dan een gros', maar precies 'honderddrieënvijftig'. Mij lijkt dat één van de meest opzienbarende aantallen die ooit zijn berekend. Laten we de omstandigheden eens in ogenschouw nemen: dit is na de kruisiging en de opstanding, Jezus staat op de oever van dat meer terwijl hij net is verreezen uit de dood, en het is pas de derde keer dat de discipelen hem zien sinds de nachtmerrie van de kruisiging. En toch lezen we dat er in het net 'honderddrieënvijftig vissen' zaten. Hoe is dat aantal tot stand gekomen? Het móét bijna wel zo zijn gegaan: nadat ze het net het strand op hadden gesleept, hurkten de discipelen neer bij die enorme, kronkelende





berg vis en begonnen ze de dieren één voor één op een tweede stapel te gooien, terwijl ze zorgvuldig telden – ‘één, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven...’ – helemaal tot honderddrieënvijftig aan toe, terwijl de pas opgestane Heer van de schepping, de Onderhouder van hun bestaan, Degene die voor hen was gestorven en voor Wie ze hun leven wilden geven, stond te wachten en werd genegeerd tot de hele stapel was geteld.¹

Of misschien ging het zo: deze vissers in ruste, die overmand zijn door blijdschap, laten de kronkelende stapel voor wat die is, vast van plan er meteen na het ontbijt mee aan de slag te gaan. Na de ochtendbarbecue – die trouwens is klaargemaakt door de herren Jezus – zegt één van hen: ‘Nou, we moeten maar eens gaan tellen hoeveel vissen we hebben gevangen,’ en een tweede zegt: ‘Inderdaad,’ en Jezus zegt, terwijl hij nog een stuk gebakken tilapia pakt: ‘Het zijn er honderddrieënvijftig.’

De jongens glimlachen naar elkaar omdat ze zich realiseren: o ja, dat is waar ook, Jezus is er weer.

Het is een prachtig verhaal, hoe je er ook naar kijkt. Speels, grappig, menselijk, zo vol hoop, zo niet religieus. En het is die specifieke eigenschap die dit verhaal zo uniek maakt en ons cruciale informatie geeft om Jezus te kennen zoals hij werkelijk is. Die man is niet religieus. Als hij dat wel was, had het verhaal zich afgespeeld in een religieuze setting – in de tempel misschien, of toch op z’n minst in een synagoge – en Jezus zou hen bij elkaar hebben geroepen voor een bijbelstudie of om met elkaar te bidden. Jezus kómt na zijn opstanding helemaal niet in de tempel. Hij is op het strand, overrompelt zijn vis-sende vrienden, vult hun lege netten en maakt dan een ontbijt voor ze klaar.





Maar waarom zorgt deze interpretatie van dit verhaal dan voor zowel opluchting als ongemak?

De opluchting komt aanwaaien als een frisse zeewind op een klamme zomerdag waarop het stinkt naar modder en dode vis. Want de interpretatie geeft ons antwoord op een vraag die we niet durfden stellen: dat God zelf weet hoe en wanneer hij speels moet zijn. Met ons. Die wetenschap is als een teug frisse lucht.

Maar veel lezers zitten hier tegelijkertijd over in, omdat het ook een beetje oneerbiedig klinkt. En dat brengt me bij het tweede punt.

Het gif dat religie heet

Jezus genas een man op sabbat. Zijn tegenstanders gingen helemaal door het lint. Ze besloten hem om te brengen. Het verhaal speelt zich af aan het begin van het evangelie van Marcus:

Jezus ging weer naar de synagoge. Daar was ook een man met een vergroeide hand. De farizeeën letten goed op Jezus. Ze dachten: Als hij die man beter maakt op sabbat, kunnen we een klacht tegen hem indienen. Jezus zei tegen de man: 'Kom eens hier staan.' Toen zei Jezus tegen de farizeeën: 'Mag je op sabbat iets goeds doen? Of is het beter om iets slechts te doen? Mag je op sabbat iemands leven redden? Of is het beter om iemand dood te laten gaan?' Maar de farizeeën gaven geen antwoord. Jezus keek hen aan. Hij was boos en verdrietig omdat ze hem niet wilden begrijpen. Jezus zei tegen de zieke man: 'Steek je hand uit.' De man stak zijn hand uit en meteen was de hand beter. De farizeeën liepen weg. Ze maakten





een plan om Jezus te doden. Ze maakten dat plan samen met de dienaren van koning Herodes. (3:1-6, bgt)

Kom op, omdat hij een man genas op sabbat? Waar gaat dit over?

Na alle eindeloos herhaalde onzin dat Jezus een zachtaardige vredestitcher is, is het nogal schokkend om de evangeliën te lezen. We vinden er een Jezus die regelmatig in een conflict is verwickeld – en in de meeste gevallen lokt hij dat nog zelf uit ook (bijvoorbeeld door iemand te genezen op sabbat). En elke aanvaring heeft hij met superreligieuze mensen. Niet één keer heeft hij een onaangename ontmoeting met een heiden – in elk geval niet tot het allerlaatst, wanneer de Romeinse soldaten hem te pakken krijgen – maar hij werd overgeleverd door het religieuze establishment.

Als je de evangeliën zonder vooroordelen of vooronderstellingen zou lezen, zou je gemakkelijk kunnen gaan geloven dat religie de vijand is – of een instrument is van de vijand. Jezus' tegenstanders zijn stuk voor stuk mensen van wie we het idee krijgen dat ze het heel belangrijk vinden om op de juiste manier religieus te zijn. Ze zagen zichzelf in elk geval wel zo.

Houd dit vooral in gedachten als je Jezus echt wilt kennen.

Want als je Jezus op een intieme manier wilt leren kennen, zoals hij werkelijk is, zoals hij wil dat je hem kent, dan moet er een bevrijdende aardverschuiving in je leven plaatsvinden. Het goede laat zich niet tegengehouden. Je zult ontdekken wat het belangrijkste doel van je bestaan is, en dat doel vormt de basis om alle andere doelen die God voor je heeft te vervullen. Maar dacht je nou echt dat de vijand van onze ziel, de aartsvijand van Jezus Christus, dat gewoon laat gebeuren? Satan gaat veel te subtiel te werk om alleen zijn toevlucht te nemen tot





vervolging. De meeste van zijn meesterwerken zijn werken van misleiding (vraag het maar aan Adam en Eva als je ze ziet). Dus de misleider misleidt door gebruik te maken van vervorming, en wat hij het liefste doet is een vervormde Christus presenteren. Niet zo overduidelijk en schaamteloos als bedorven vis, maar door middel van de respectabele mogelijkheden die religie biedt.

Neem de miljoenen mensen die al jaren naar de kerk gaan en toch God niet kennen. Hun hoofd zit vol met opvulsel over Jezus, maar ze ervaren hem niet, niet zoals de jongens op het strand dat deden. Andere miljoenen houden wel van Jezus Christus, maar ervaren hem slechts zo nu en dan. Veel vaker ploeteren ze voort, terwijl ze het moeten doen zonder het leven dat hij beloofde, als een Lazarus die nog in grafdoeken gewikkeld is.

Is er iets duivelsers denkaar?

Als je iemand van wie je hield tien jaar lang naar school liet gaan zonder dat hij leerde lezen en schrijven, hoe zou je dan denken over het onderwijs dat er werd geboden? Als je iemand van wie je hield naar een arts stuurde en ondanks jarenlange behandelingen genas die persoon niet van kanker, maar liep hij ook hiv, hepatitis en koudvuur op, wat zou je dan over die behandelingen moeten concluderen?

Ik beschuldig niemand; ik benoem feiten. Er zijn geweldige kerken en organisaties die ons Jezus brengen. Maar helaas vormen zij de uitzondering op de regel.

Jezus genas een man op sabbat. Zijn vijanden besloten hem te vermoorden. Dacht je nou echt dat dat verleden tijd was?! Waarom zou dat na de tijd waarin Christus leefde voorbij zijn? Kom op, het zou echt een beetje arrogant zijn als we





dachten dat wij niet bevangen zouden worden door diezelfde religieuze verwarring.

Vandaar dat George MacDonald, een Schotse predikant uit de negentiende eeuw, de vraag stelde: 'Hoe hebben we Christus leren kennen? Het zou een beangstigende gedachte moeten zijn dat we hem misschien wel verkéerd hebben leren kennen.' Dat is ook een beangstigende gedachte. 'Dat moet nog veel erger zijn dan hem helemaal niet te kennen: zijn plaats wordt ingenomen door een valse Christus, die lastig valt uit te drijven!'² Die valt inderdaad lastig uit te drijven, omdat religie de indruk wekt dat we Christus in ons leven hebben terwijl ze ons er juist immuun voor maakt om hem écht te ervaren. Het is allemaal heel sluw en doortrapt. Als je een economie kapot wilt maken, moet je de markt overspoelen met vals geld.

Daarom geeft de apostel Johannes ons een laatste waarschuwing:

Lieve vrienden, geloof niet zomaar iedereen. Onderzoek eerst of iemand door de Geest van God geleid wordt. Want er zijn veel valse profeten in de wereld. Hoe weet je of iemand echt door de Geest van God geleid wordt? Iedereen die gelooft dat Jezus Christus als mens op deze aarde gekomen is, die hoort bij God. Maar mensen die dat ontkennen, horen niet bij God. Zij worden geleid door een kwade geest, die hoort bij de vijand van Christus. Jullie hebben gehoord dat de vijand van Christus in de wereld zal komen. Maar jullie moeten weten dat hij er nu al is. [...] Zo kunnen we zien of iemand de Geest van de waarheid in zich heeft, of de geest van de leugen. (1 Johannes 4:1-3, 6, bgt)





Een ontzettend belangrijke waarschuwing. Maar ik ben bang dat we er evenveel aandacht voor hebben als voor de gemiddelde veiligheidsinstructies vóór het opstijgen van een vliegtuig: 'In geval van een landing op het water...' Laten we de tekst daarom eens grondig ontleden. Johannes zegt dat er een Geest van waarheid is (dat zal de Heilige Geest zijn) en een geest van leugen (die hij de geest van de antichrist noemt). Hij betreurt het feit dat de wereld geïnfilterd is door vele misleiders en bedriegers, die worden bezielde door die geest van leugen. Hij schetst daarmee een ontvullend beeld. Hij dringt er bij ons op aan goed op te letten, omdat die geest werkt door Jezus op een verwarrende manier voor te stellen.

Welnu, als Johannes niet dacht dat wij er aan ten prooi konden vallen, zou hij ons er niet voor gewaarschuwd hebben. Voordat de inkt waarmee de evangeliën waren geschreven was opgedroogd, kwam de jonge gemeente óm in dit gedoe.

Laat één ding duidelijk zijn: de geest van de leugen is vaak een bijzonder religieuze geest. Hoe zou hij anders zijn misleidingen aan de man moeten brengen? De afgelopen tweeduizend jaar heeft hij de gemeente overspoeld met vals geld. En dan doel ik niet alleen op dingen die volkomen duidelijk zijn, zoals de inquisitie, heksenvervolgingen en televisie-evangelisten. Van zulke dingen keert de wereld zich vol walging af. Een heel effectieve techniek. Maar hoewel die vervalsingen voor ons nu zonneklaar zijn geworden, waren ze destijds heel overtuigend.

De geest van religie werkt namelijk net als de griep: hij past zich voortdurend aan zijn omgeving aan. In onze tijd zou het lastig zijn een heksenproces te houden. Dus wat doen we tegenwoordig? Vorige week hoorde een vriend van me een do-





minee zeggen: 'Je kunt Jezus niet kennen zoals je je vrienden kent. Hij is totaal anders dan wij.' Godslastering! We kunnen Jezus net zo intiem kennen als zijn discipelen dat deden. Misschien nog wel intiemer. Jezus kwam juist zodat we hem konden kennen, kom op zeg, hij kwam om God aan ons bekend te maken:

Op velerlei wijzen en langs velerlei wegen heeft God in het verleden tot de voorouders gesproken door de profeten, maar nu de tijd ten einde loopt heeft hij tot ons gesproken door zijn Zoon. [...] In hem schittert Gods luister, hij is zijn evenbeeld [...]. (Hebreeën 1:1-3, nbv)

Jezus kwam om God aan ons te openbaren. Hij definieert wie God is, wat Gods ware hartsgesteldheid is, wat God van plan is met de wereld en wat Hij van plan is met jouw en mijn leven. Een intieme ontmoeting met Jezus is de meest ingrijpende ervaring die er in het menselijk bestaan mogelijk is. Als we hem gaan kennen zoals hij is, komen we thuis. Het ervaren van zijn leven, zijn blijdschap, zijn liefde en zijn aanwezigheid is met niets te vergelijken. Wat we het meest nodig hebben en wat ons het diepste geluk geeft, is Jezus kennen zoals hij werkelijk is. En de treurigste vergissing die we kunnen begaan is verkeerd over hem te denken.

Welnu, Jezus werd niet volledig mens om zich vervolgens tweeduizend jaar voor ons verborgen te houden.

Er bestaat veel onderwijs waarin echtheid en authenticiteit centraal staan, onderwijs dat mensen in hun worsteling wil helpen door te benadrukken dat het geen probleem is dat God ver weg is, dat hij slechts zo nu en dan iets tegen ons fluistert





en dat we het daarmee moeten doen. En hoewel dat troost biedt – nou ja, een beetje – is het natuurlijk de vraag of het mensen helpt Jezus regelmatig werkelijk te ervaren. Terwijl dát juist is wat het christendom moet doen.

Wat er was vanaf het begin, wat wij gehoord hebben, wat wij met eigen ogen gezien en aanschouwd hebben, wat onze handen hebben aangeraakt, dat verkondigen wij: het Woord dat leven is. Het leven is verschenen, wij hebben het gezien en getuigen ervan, we verkondigen u het eeuwige leven dat bij de Vader was en aan ons verschenen is. Wat wij gezien en gehoord hebben, verkondigen we ook aan u, opdat ook u met ons verbonden bent. En verbonden zijn met ons is verbonden zijn met de Vader en met zijn Zoon Jezus Christus. (1 Johannes 1:1-3, nbv)

Het leven van Christus is opgetekend zodat we hem kunnen ervaren zoals zij dat deden, zodat ook wij die intieme relatie met de Vader en de Zoon kunnen hebben. Johannes zegt dat wij dezelfde vriendschap met Jezus kunnen hebben als hij had. Daarvoor kwam Jezus naar de aarde.

Als je Jezus daarom niet als persoon kent, als je zijn bijzondere, unieke persoonlijkheid – speels, gevat, fel, vol ongeduld jegens alles wat religieus is, vriendelijk, zachtaardig, creatief, oneerbiedig, grappig – niet kent, dan ben je bedrogen.

Als je Jezus niet op een intieme manier ervaart, dagelijks, exact op deze manieren, als je de vertroosting van zijn concrete aanwezigheid niet kent, als je zijn stem niet hoort die tegen jou persoonlijk spreekt, dan ben je bestolen.





Als je de kracht van zijn leven in jou niet kent, die je persoonlijkheid vormt, die je gebrokenheid geneest, die je in staat stelt om te leven zoals hij dat deed, dan ben je beroofd.

Daarom bidden we:

Jezus, laat me zien wie u werkelijk bent. Ik bid om de echte u. Ik wil de echte u. Ik vraag u om uzelf. Geest van God, maakt u me helemaal vrij om Jezus te kennen zoals hij werkelijk is. Open mijn ogen zodat ik hem kan zien. Bevrijd me van alles wat niet waar is over Jezus en geef me wat waar is.





2.

HET ONTBREKENDE CRUCIALE ASPECT – ZIJN PERSOONLIJKHEID

Ik ben door e-mails, sms'jes en appjes al vaak in de problemen geraakt.

De reden is eenvoudig: de ontvangers van mijn elektronische schrijfsels kunnen de toon van mijn stem niet horen en mijn gezichtsuitdrukking niet zien terwijl ze mijn woorden interpreteren. Dat is een zeer gevaarlijk gemis. Losse, op zichzelf staande woorden gaan al snel een eigen leven leiden. Te vaak heb ik iets verzonden wat ik onschuldig en speels bedoelde, maar wat mijn lezers zonder het zien van die twinkeling in mijn ogen of die flauwe grijns op mijn gezicht – die zo cruciaal zijn om mijn intentie te begrijpen – serieus namen en waardoor ze gekwetst werden. Soms bedoelde ik iets wel degelijk corrigerend, maar tikte ik het gehaast, en ook in die gevallen kwam de boodschap, zonder de glimlach en de geruststellende toon van mijn stem die zo essentieel zijn om weer te geven hoe ik iets echt bedoel, hard en bars over.

Dit is het gemis dat velen van ons als het ware meenemen naar de evangeliën.

Zonder de toon van Jezus' stem, zonder de blik in zijn ogen, zonder een opgetrokken wenkbrauw, een onderdrukte glimlach,

